

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

27 juni 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de resolutie betreffende de toepassing van de habitat- en vogelrichtlijn ter compensatie van grote infrastructuurwerken in de Westerschelde en de Zeeschelde

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 27 juni 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jef Van Looy

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.15 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de resolutie betreffende de toepassing van de habitat- en vogelrichtlijn ter compensatie van grote infrastructuurwerken in de Westerschelde en de Zeeschelde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Stassen tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de resolutie betreffende de toepassing van de habitat- en vogelrichtlijn ter compensatie van grote infrastructuurwerken in de Westerschelde en de Zeeschelde.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vanmorgen heb ik een vergelijkbare vraag gesteld aan minister Dua in verband met de uitvoering van de resolutie uit de titel van mijn vraag. Vanmorgen heb ik dat doen aansluiten bij het antwoord van de minister op een voorafgaande vraag, toen werd gezegd dat het verleden zijn prijs heeft. Ook in dit dossier heeft het verleden zijn prijs.

De resolutie die we hebben goedgekeurd betreffende de toepassing van de Europese natuurrichtlijnen sluit aan bij de discussie over het zogenaamde validatiedecreet en een aantal infrastructuurwerken die al bezig zijn in de Zeeschelde en in het Antwerpse. In die resolutie werden een aantal compensatiegebieden vastgelegd, werd er een beheerscommissie opgericht en werd ook uit-

drukkelijk gevraagd aan de minister van Ruimtelijke Ordening om zeker één zaak uit te voeren.

In de gesprekken die we hebben gevoerd naar aanleiding van discussies over overstromingen, naar aanleiding van het validatiedecreet en naar aanleiding van heel wat andere interpellaties en vragen, is gebleken dat de plannen van de Vlaamse regering met het zogenaamde GOG, het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde – in de volksmond 'potpolder' genoemd – eigenlijk niet echt meer overeenstemmen met de bestemmingen op het huidige gewestplan. Bepaalde zaken zouden dus moeten worden aangepast. Bepaalde inzichten zijn veranderd, en bepaalde verplichtingen – zoals ten aanzien van Europa – zijn ook duidelijker geworden.

Op basis van het huidige gewestplan zouden voor de rest van het desbetreffende gebied, naast het overstromingsgebied, de bestemmingen landbouw, natuur, bos en recreatie behouden blijven. Er werd dus gevraagd om via de nieuwe techniek van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan die bestemmingen van het huidige gewestplan te wijzigen in bestemmingen zoals slikken- en schorregebied, met gereduceerd tij, natuurgebied en dergelijke dingen meer.

Daarvoor is natuurlijk een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan nodig. De procedure ligt vast in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Het vergt natuurlijk een bepaalde procedure om dit gerealiseerd te krijgen.

Ondertussen werd het validatiedecreet goedgekeurd. Ik heb begrepen dat dit decreet de eerste klip heeft genomen, namelijk een kortgeding bij het Arbitragehof. Met andere woorden, voorlopig is er geen enkel probleem. Er moet wel nog ten gronde worden beslist door het Arbitragehof.

Stassen

Ondertussen zijn ook andere gerechtelijke gedingen tot nu toe allemaal vrij goed verlopen voor de realisatie van dit gebied. Ik denk aan het kortgeding bij de rechtbank van Dendermonde. Er is ook nog een ander geding bij de rechtbank van Dendermonde. Ook de Raad van State moet nog uitspraak doen. Tot op vandaag zijn er dus inzake de realisatie van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde nog geen juridische obstakels gerezen. Als dat gebeurt, zouden ze natuurlijk wel ondervangen of voorkomen kunnen worden door een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP).

Ik ben momenteel bezig met een round-up van wat er ondertussen al is gebeurd inzake de uitvoering van deze resolutie. Mijnheer de minister, u hebt uitdrukkelijk de opdracht gekregen om dit gewestelijk RUP op te maken om dit gebied in overeenstemming te brengen met de plannen die vastgelegd zijn in de resolutie. Hoe staat het met de voorbereiding van dat RUP ? Over welk gebied gaat het terzake ? Ik denk dat het iets ruimer is dan wat het GOG concreet omvat.

Welke informatie is er nog nodig om dit RUP in openbaar onderzoek te brengen ? Ik denk aan de discussie die te maken heeft met de problematiek van de Barbierbeek. Daarover zijn een aantal studies lopende of zelfs al afgerond.

Wanneer komt dit RUP in openbaar onderzoek ? Het is belangrijk dat dit zo snel mogelijk gebeurt. De werken zijn immers ook al begonnen. Op die manier krijgen de mensen dan niet alleen zicht op waar die ringdijk zal komen die dat gebied zal moeten afschermen rond het GOG Kruibeke-Bazel-Rupelmonde, maar ook op de herbestemming van dat gebied en de omgeving van dat gebied. Het is dus belangrijk dat dit openbaar onderzoek zo snel mogelijk gebeurt.

Het hoeft natuurlijk niet meer voor het reces te gebeuren, want dat zou ook anders geïnterpreteerd kunnen worden. Hoe dan ook, na het reces moet het zo snel mogelijk in openbaar onderzoek gaan, zodat iedereen weet hoe het gebied er concreet zal uitzien. Het is belangrijk dat het RUP zo duidelijk en concreet mogelijk is, zodat men effectief weet welk gebied welke bestemming zal krijgen in dat GOG KBR.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik heb met veel aandacht geluisterd naar de vraag van de heer Stassen. Ik heb daar toch een paar bedenkingen bij.

Eerst en vooral houdt de heer Stassen hier opnieuw een pleidooi om slikken en schorren in het poldergebied van Kruibeke, Bazel en Rupelmonde te realiseren. Dat is uiteraard niet nieuw. We weten dat hij daar een moeras van wil maken. Hij weet dat ik daar een andere mening over heb. Die discussie moeten we uiteraard niet opnieuw voeren.

Ik herinner me wel de discussie die we hebben gehad naar aanleiding van het nooddecreet en de daaropvolgende resolutie. Ik heb er toen op gewezen dat het op dat moment nog niet mogelijk was om onteigeningen te doen in het binnengebied van de polder omdat daar juridisch nog geen bestemming aan was gegeven. Toen werd dit in twijfel getrokken. Nu hoor ik echter vanuit de meerderheid het pleidooi om die bestemming in te vullen, terwijl men maanden geleden dus zei dat dit niet nodig was en dat het allemaal al vastlag. Dit kan ik eigenlijk niet zo goed volgen. Mijnheer de minister, misschien kunt u hier wat duidelijkheid in scheppen.

In de regionale pers lees ik dat u binnenkort een onderhoud zult hebben met de burgemeester van Kruibeke. De parlementsleden uit de regio zullen ongetwijfeld graag willen weten of dit inderdaad juist is en wat desgevallend op de agenda staat. Ik kan u zeggen dat verschillende parlementsleden uit de regio vermoedelijk wel geïnteresseerd zijn om daarvan op de hoogte te worden gesteld en om eventueel zelfs – als u daar geen bezwaar tegen hebt – bij dat gesprek aanwezig te zijn. Op die manier kunnen we zeer goed geïnformeerd worden over de verschillende visies die daar ter plaatse leven. Dat kan voor alle betrokken partijen nuttig zijn.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, de voorgeschiedenis van dit dossier is ons welbekend. Dat mag ik dus gerust overslaan. De heer Stassen heeft trouwens in zijn vraag alles nog eens op een rijtje gezet.

De opdracht van de minister van Ruimtelijke Ordening was inderdaad het opstellen van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, dat uiteindelijk de werktitel heeft gekregen 'Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur voor het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde'.

Van Mechelen

beke-Bazel-Rupelmonde'. De voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond. De eerste week van juni werd dit aan mij toegelicht door de desbetreffende medewerkers van de administratie Ruimtelijke Ordening.

Het bestaat uit twee zaken. Om te beginnen is er het plan van het gebied met daarop de inkleuring van de verschillende zones. De groene zone zal worden gebruikt voor het gecontroleerd overstromingsgebied. Dan is er de ringdijk. De lichtblauwe zones geven zones aan die als wachtbekkens zullen dienen. De gele, gearceerde zones zijn de landbouwgebieden die gevrijwaard moeten worden van bebouwing.

Dat is dus het ruimtelijk uitvoeringsplan zoals het op dit ogenblik getekend is, met een aantal bijzondere aandachtspunten. Er is bijvoorbeeld een bijzondere voorwaarde inzake de aanleg van het veer. Dat is ook zo opgenomen voor het tweede veer. Dat ruimtelijk uitvoeringsplan is dus klaar.

Ondertussen is ook het beschrijvend gedeelte klaar met de nieuwe bestemmingsvoorschriften die daarin worden opgenomen. Er is de 'N' van natuurgebied. Vervolgens is er de 'WB' van het gebied voor waterbeheersing. Dan is er de 'GVON' van het gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. Dat is aan de veerpont gelegen, waarbij er een aantal ideeën zijn om ervoor te zorgen dat we geen zonevreemde gebouwen creëren. Uiteindelijk is er dan nog de 'BAG' voor bouwvrij agrarisch gebied.

Deze bestemmingen zijn ondertussen uitgewerkt. De voorbereidende werkzaamheden die wij binnen de afdeling Ruimtelijke Planning moesten doen, zijn dus afgerond. Dit is klaar om opgestuurd te worden aan de betrokken plenaire vergadering.

Nu is het een kwestie van timing. Er zijn twee mogelijkheden. We zetten nu die plenaire vergadering midden in de zomer in werking, wat zal leiden tot een aantal schriftelijke adviezen en dergelijke meer. Dit lijkt me echter onverstandig. De afspraak is dat we de plenaire vergadering houden begin september.

We hebben daar trouwens ook een tweede reden voor. Met betrekking tot heel de problematiek van het gecontroleerd overstromingsgebied is er nog één groot vraagteken : het verzekeren van de afwatering van de hogergelegen waterlopen, met in het

bijzonder heel de problematiek van de Barbierbeek, u en mij ondertussen welbekend.

In dat verband worden de studies gemaakt onder toezicht en leiding van de provincie Oost-Vlaanderen. Er zijn een aantal deelstudies klaar, in het bijzonder met betrekking tot de kwalitatieve aspecten van die wachtbekkens. Hoe moeten ze geconcipeerd worden ? Waar moeten ze geconcipeerd worden ? Hoe staan ze met elkaar in verbinding ? Hoe kan de ontwatering gebeuren op het moment dat stormtij of springtij voorbij is ?

Er is natuurlijk nog één belangrijke studie die moet worden opgeleverd, met name de studie over het kwantitatieve aspect, waarbij de gemeente Kruibeke bezorgd blijft over de vraag of men dit voldoende onder controle kan houden.

Met de zones waarin we hebben voorzien in het ruimtelijk uitvoeringsplan, denk ik dat we klaar moeten zijn om dit te ondervangen, maar 'first things first'. Ik heb ook altijd mijn woord gegeven dat de problematiek van de afwatering van de Barbierbeek voor 100 percent in orde zou worden gebracht vooraleer we definitief het licht op groen zouden zetten.

Ik stel voor dat we begin september naar de plenaire vergadering gaan. Dit laat toe dat we het openbaar onderzoek normaal in de loop van de maand oktober kunnen opstarten. Dit wil dan zeggen dat we een goed jaar later, dus eind 2003, aan de eindstreep zullen komen, om dit ruimtelijk uitvoeringsplan, met alles erop en eraan, goed te keuren.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan zit het concept gecontroleerd overstromingsgebied met ringdijk, waarbij de laaggelegen polder wordt ingeschakeld als gecontroleerd overstromingsgebied. Dat is bekend. Bij stormtij, en in mindere mate ook bij springtij, loopt de Schelde over in het gebied. De huidige Scheldedijk daar wordt dus verlaagd en met de ringdijk komt er een nieuwe beschermingszone. Het spreekt voor zich dat het de bedoeling is dat het bij het eerstvolgende laagtij opnieuw leegloopt.

Voorts is er het concept gedempt getij. Voor het noordoostelijk deel zal bij elk hoogtij het laagst gelegen deel van de polders onderlopen, en bij elk laagtij zal dit opnieuw leeglopen. In een tweede fase, als de waterkwaliteit van de Barbierbeek volledig in orde is, wordt ook de Kruibeekse kreek en het oostelijk deel van de polder van Bazel ingeschakeld in het gecontroleerd systeem van gedempt getij. Dat is dus wanneer alle projecten inza-

Van Mechelen

ke waterzuivering daar zijn gerealiseerd, en de Barbierbeek het karakter krijgt van echt oppervlaktewater of hemelwater.

De afwatering van de Barbierbeek en de andere beken wordt dan mogelijk gemaakt door in wachtbekkens te voorzien die in werking treden als er een extra toevloed is van water. Ten slotte blijven de gebieden in landbouwgebruik boven 5 meter TAW agrarisch met aandacht voor kleine landschapselementen. De afkorting TAW staat voor Tweede Algemene Waterpassing : een hoogtemaat die klassiek gebruikt wordt bij waterwerken.

Het einde van de procedurele tunnel is dus echt wel in zicht. Wat moest gebeuren, is gebeurd. In het najaar zullen we in openbaar onderzoek gaan. We hopen dat we intussen via de provinciale studie voldoende waarborgen kunnen geven aan de gemeente Kruibeke. Ik wil echter duidelijk zijn : de problematiek van de oplossing van de Barbierbeek staat los van de formele beslissing van de Vlaamse regering om dit project te realiseren.

Tot slot wil ik nog vermelden dat burgemeester Denert inderdaad een werkvergadering heeft gehad op mijn kabinet onder leiding van mijn adjunct-kabinetschef die bevoegd is voor ruimtelijke ordening. Dat was een vergadering op 12 juni jongstleden, waarbij nogmaals de hele problematiek van de afwatering besproken is.

Dit heeft ook geleid tot een uitnodiging van de burgemeester aan mezelf om het gebied eens te bezoeken. Dat zal in de tweede helft van juli gebeuren. Als ik de juiste datum ken, zal ik die uiteraard meedelen aan de leden van deze commissie. Ik zal de burgemeester van Kruibeke vragen om ook u allen uit te nodigen voor dat plaatsbezoek.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat terzake eens een duidelijke stand van zaken wordt gegeven. Het is ook belangrijk dat daarmee wordt uitgevoerd wat dit parlement heeft gevraagd.

Er zijn nog een aantal procedurele kwesties die zo correct mogelijk moeten worden uitgevoerd. Dat is natuurlijk evident. Er is het probleem van het regen- of hemelwater, dat moet worden opgelost. In het RUP worden duidelijk een aantal problemen opgelost. Als die studie van de provincie Oost-Vlaanderen er is, die naar ik verneem inzake de

kwantitatieve gegevens naar haar einde loopt, dan denk ik dat we dit zo snel mogelijk in openbaar onderzoek moeten kunnen krijgen. Op die manier weten de mensen ter plaatse duidelijk waar ze aan toe zijn.

Ik wil nog de volgende kleine aanvulling aanbrenge. We moeten misschien eens nagaan of we eventueel niet nog een aantal andere kleine problemen van zonevreemdheid kunnen oplossen in dat RUP. Er zijn immers bijvoorbeeld bepaalde straten die nog zonevreemd zijn. Het zou goed zijn indien dat zou kunnen worden opgelost. Ik heb begrepen dat de kwestie van het jeugdhuis ondertussen opgelost is.

Minister Dirk Van Mechelen : Dat is inderdaad opgelost. De kwestie van het kasteeltje is ook opgelost.

De heer Jos Stassen : Er zijn dus een aantal dingen die misschien kunnen worden opgelost, zodat de bevolking ook een aantal voordelen ziet aan het inrichten van dit overstromingsgebied.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, ik heb nog twee kleine vragen.

Ten eerste, is het zo dat u nu eigenlijk impliciet stelt dat zolang het RUP er niet is, we het gebied dat moet dienen voor het gecontroleerd overstromingsgebied eigenlijk niet kunnen onteigenen ? Ten tweede, is het zo dat zolang de studie voor de Barbierbeek niet af is, we ook geen definitieve beslissingen kunnen nemen voor het totale gebied wat betreft de binneninrichting ?

Minister Dirk Van Mechelen : Neen, wat de Barbierbeek betreft, wachten we nu gewoon op de kwantitatieve gegevens, om na te gaan of de wachtbekkens waarin voorzien wordt, voldoende capaciteit hebben om de toevloed van water in worstcasescenario's op te vangen. Ik denk dat het ene het andere echt niet belemmert.

Ik probeer wel de werkzaamheden zodanig te organiseren dat ik de studie van de provincie, die eind augustus of begin september klaar zou zijn, eigenlijk naadloos kan doen aansluiten bij de plenaire vergadering die plaatsvindt en waarbij de provincie betrokken is. Zodoende kunnen we de grootst mogelijke zekerheid geven aan de gemeente Kruibeke met betrekking tot het afwateringsprobleem.

Van Mechelen

De procedure kan dan in haar volle onafhankelijkheid en duidelijkheid worden opgestart – met andere woorden : het openbaar onderzoek. Op basis daarvan kunnen dan insteken worden gegeven en kan er een definitief ruimtelijk uitvoeringsplan worden opgesteld door de Vlaamse regering, waarbij we met alle mogelijke zaken rekening houden.

Over de onteigening wil ik me niet uitspreken, omdat dit mogelijk juridische consequenties kan hebben. Eén ding weet ik wel, en dat geef ik graag mee ter informatie. Mensen van de afdeling Ruimtelijke Planning laten me weten dat op dit ogenblik de landbouwers zelf spontaan een bod doen aan de mensen van het aankoopcomité om te komen tot een aantal financiële regelingen met betrekking tot dit gebied. Dit loopt eigenlijk in de praktijk – naar men mij meldt – bijzonder gunstig.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, dat is correct voor diegenen die einde loopbaan zijn of diegenen die geen toekomstperspectief hebben, en dat kan men die mensen uiteraard niet kwalijk nemen, integendeel. Er is echter ook het probleem dat daar een aantal jonge bedrijfsleiders zijn, die eventueel ook onteigend worden, en die hebben uiteraard een andere kijk op die zaak. Als we dan re-

kening houden met het feit dat de Grondbank, die al twee of drie jaar is aangekondigd, nog steeds niet effectief werkt, dan begrijpt u dat er toch wel enige frustraties groeien bij jonge mensen die wel nog een toekomstperspectief willen hebben.

Hoe dan ook, ik vind het ongetwijfeld heel waardevol dat u daar ter plaatse een bezoek brengt. Ik hoop dat u daar niet alleen een gesprek zult hebben met de burgemeester, maar ook met een aantal andere mensen.

Minister Dirk Van Mechelen : Het is uiteraard de burgemeester die de werkzaamheden zal leiden. Inzake de Grondbank heeft inmiddels ook de formele ondertekening plaatsgevonden van het protocol ter uitvoering van het compensatieplan. Dit is gebeurd door alle betrokken partijen. Ook die klip is ondertussen dus genomen.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, voor dat laatste moeten er nog heel wat klippen genomen worden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.37 uur.*
